

Традиційна символіка в родинно-побутових піснях “ Сонце низенько”, “ Ой під вишнею, під черешнею”

Сьогодні ми продовжуємо роботу над змістом родинно-побутових пісень», і зокрема розглянемо групу пісень про кохання, дослідимо мотиви цих пісень, символіку та систему образів.

Складання асоціативного грона.

З чим у вас асоціюється слово «кохання»? Складіть асоціативне грона.

Щастя	Радість	Взаємність
Романтика	Кохання	Страждання
Зрада	Вірність	Розуміння

Дійсно, тема кохання була, є і буде завжди актуальною. Тому що є одним із найкращих почуттів, які може відчувати людина. Люди закохувались у минулому, закохуються зараз і будуть закохуватися ще багато-багато років. Кохання може бути різним, одним воно приносить радість, коли воно взаємне, іншим – муки, якщо взаємності немає.

Головними персонажами пісень є, звичайно, хлопець і дівчина, а характер стосунків між ними, їхні почуття і переживання визначили зміст творів.

Однією відомою родинно-побутовою піснею про кохання є «**Сонце низенько, вечір близенько**». Текст цього твору в обробці використав Іван Котляревський у своїй п'єсі «Наталка Полтавка», музику до неї написав Микола Лисенко.

Пропоную послухати пісню “ Сонце низенько, вечір близенько”.

<https://youtu.be/o5J3kpCI1NE>

Характерні особливості пісні (паспорт).

Автор – невідомий. Це народна пісня

Рік написання – невідомий

Рід літератури – лірика

Жанр: пісня

Пісня «Сонце низенько» належить до жанру родинно-побутових.

Вид лірики – інтимна

Пісня “Сонце низенько” побудована у формі діалогу двох закоханих

Тема: присягання у вірній любові одне до одного двох закоханих.

Ідея: уславлення почуття, яке є сенсом життя двох люблячих сердець.

Основна думка: вірність у коханні — основа родинного затишку.

Римування: паралельне.

Провідний мотив пісні – головне в стосунках закоханих — вірність, чесність і ніжність

Художні засоби «Сонце низенько, вечір близенько»

Повтори: «Ой вийди, вийди».

Метафора: «Спішу до тебе, / Мое серденько».

Звертання: «Серденько моє».

Епітет: кохання вірно, чесно, примірно, дорогий кришталю, бистрая річенька

Пестливі слова – близенько, серденько, рибонько, ніженьки, річеньку, рученьку.

Джерело: <https://dovidka.biz.ua/sontse-nizenko-vechir-blizenko-analiz>

Аналіз пісні “ Ой під вишнею, під черешнею”

Пропоную послухати пісню

<https://www.youtube.com/watch?v=7AUwDt1h4Bc>

Тема: розповідь про тяжке сімейне життя у шлюбі по розрахунку.

Ідея: засуджується шлюб по розрахунку, сімейне життя без любові.

Рід: лірика

Жанр: родинно-побутові пісні

Основна думка: треба бути з тим, кого ти любиш.

Художні засоби.

Епітети: старий дідуган, вишневий садок.

Порівняння: *Стояв старий з молодою, як із ягодою; старий дідуга, Изогнувся, як дуга.*
Метафора: *ізгиньте, пропадiте, Всi старiї костi, Не сушiте, не крушiте Мої молодостi!*

Звергання: *Пусти мене, старий дiду, На вулицю погулять!*

Антитеза: *старий з молодою; ти все спиш, а я плачу.*

Звуконаслідування: *кахи-кахи; хи-хи.*

Повтори: кожні два останні рядка кожного абзацу.

Домашнє завдання.

Охарактеризуйте народні і сучасні пісні про кохання. Що спільного, яка відмінність?

Джерело повідомлення:

<https://zno.if.ua/?p=6481>